

Józef Wroceński

Doktorat ks. Janusza Boruckiego

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 41/3-4, 303-304

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

chaniczny. Każdy bowiem sąd diecezjalny musi zdobyć się na odwagę podejmowania i rozstrzygania nowych problemów, które przynosi życie.

Recenzenci podkreślili wnikliwość i staranność w przeprowadzeniu badań oraz umiejętne wykorzystanie zebranego materiału.

Rada Wydziału Prawa Kanonicznego ATK, biorąc pod uwagę wyniki egzaminu doktorskiego, właściwy dla tego typu rozpraw walor naukowy, a także opinie recenzentów oraz pozytywny wynik publicznej obrony nadała ks. mgr G. Dzierżonowi stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego.

Ks. Józef Wroczeński SCJ

Doktorat ks. Janusza Boruckiego

Na Wydziale Prawa Kanonicznego ATK w dniu 23 czerwca 1998 roku odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej ks. mgr Janusza B o r u c k i e g o, kapłana diecezji wrocławskiej, absolwenta Wydziału Prawa Kanonicznego i Świeckiego KUL. Doktorant przedstawił Radzie Wydziału rozprawę pt. *Wkład synodów biskupa Hieronima Rozrażewskiego w dzieło recepcji Soboru Trydenckiego* napisaną pod kierunkiem ks. prof. dr hab. Wojciecha G ó r a l s k i e g o. W charakterze recenzentów wystąpili: ks. prof. dr hab. Tadeusz Wa ł a c h o w i c z /PWT Poznań/ i ks. prof. dr hab. Witold J e m i e l i t y /ATK/.

Kanoniści, a zwłaszcza historycy prawa kościelnego ciągle sięgają do uchwał Soboru Trydenckiego, który w dziejach Kościoła i prawa kanonicznego stanowił niewątpliwie punkt zwrotny. Sobór ten zainicjował dzieło odnowy Kościoła zagrożonego reformacją. Główny wysiłek wdrażania i realizacji uchwał Soboru Trydenckiego spoczywał na synodach prowincjalnych i diecezjalnych. W oparciu więc o dekrety reformistyczne Soboru zaczęło rozwijać się ustawodawstwo partykularne, które kształtowało nową rzeczywistość prawną. Recepcja postanowień Soboru następowała sukcesywnie, stąd też wymagała zazwyczaj odbycia nie jednego, lecz kilku synodów. Praca ks. J. B o r u c k i e g o przedstawia zagadnienie aplikacji uchwał Soboru Trydenckiego w prawodawstwie diecezji kujawskiej i pomorskiej /obecnie diecezja wrocławska/ za czasów biskupa H. R o z r a ż e w s k i e g o. Zwołał on w tym celu aż siedem synodów. W związku z tym Autor postawił sobie zadanie, aby znaleźć odpowiedź na pytanie, w jaki sposób poprzez synody następowało wdrażanie uchwał Soboru i jakie czynniki wpływały na formowanie się nowego ustawodawstwa partykularnego w diecezji?

Zasadnicza treść pracy została podzielona na cztery rozdziały. Pierwszy rozdział Autor poświęcił omówieniu sytuacji Kościoła powszechnego, Kościoła w Polsce i diecezji wrocławskiej w drugiej połowie XVI wieku oraz ukazaniu sylwetki biskupa H. R o z r a ż e w s k i e g o. Drugi rozdział został poświęcony zagadnieniom związanym z przygotowaniem i zwołaniem synodów, głównymi motywami ich odbycia, przebiegiem obrad, uczestnikami i wreszcie z protoko-

łami końcowymi. W rozdziale trzecim Autor wskazał na źródła, na których opierał się prawodawca przy redakcji statutów synodalnych. Były to przede wszystkim dekrety Soboru Trydenckiego, ale też, co w pracy zostało podkreślone, dokumenty papieskie, Corpus Iuris Canonici, statuty synodów prowincjalnych i diecezjalnych. W związku z tym ks. Janusz B o r u c k i wskazał na samodzielność prawodawcy partykularnego, która polegała na dostosowaniu tekstów źródłowych do warunków i potrzeb diecezji, a także dla praktycznego użytku duchowieństwa. Rozdział czwarty porusza problematykę statutów synodalnych biskupa R o z r a ż e w s k i e g o, ukazując ich bogactwo treściowe. Z tego też względu jest to najobszerniejszy rozdział pracy. Autor wyakcentował tu poszczególne dziedziny życia kościelnego, w których nastąpiła znacząca recepcja uchwał soborowych.

We wnioskach końcowych Autor podkreślił, że poza reformistycznymi intencjami prawodawcy partykularnego zmierzającymi do podniesienia życia religijnego oraz dyscypliny kościelnej, statuty synodalne posiadały cel praktyczny, stanowiły bowiem aktualnie obowiązujący, praktyczny zbiór norm prawa diecezjalnego dla duchowieństwa, a nawet dla wiernych. I chociaż statuty te nie były zjawiskiem wyjątkowym, inni biskupi postępowali podobnie, to z pewnością były one próbą uporządkowania prawa partykularnego w diecezji w oparciu o reformę trydencką. Na podstawie przeprowadzonych badań Autor postawił odważną tezę, że statuty bpa Rozrażewskiego stanowiły całościową kodyfikację prawa diecezjalnego, która wywarła znaczny wpływ na życie diecezji kujawskiej i pomorskiej w drugiej połowie XVI wieku.

Praca dostarcza czytelnikowi wielu historycznych i prawnych informacji o życiu Kościoła polskiego w dziejowo ważnym okresie jego historii. Stanowi więc poważny wkład do badań nad historią kościelnego prawa polskiego.

Rada Wydziału Prawa Kanonicznego ATK, biorąc pod uwagę wyniki egzaminu doktorskiego, właściwy dla tego typu rozpraw walor naukowy, a także opinie recenzentów oraz pozytywny wynik obrony, nadała ks. mgr Januszowi B o r u c k i e m u stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego.

Ks. Józef Wroceński SCJ

Nowi magistry prawa kanonicznego

W ostatnim okresie dyplom magistra prawa kanonicznego uzyskali następujący absolwenci Wydziału Prawa Kanonicznego ATK:

1. Monika M a z u r e k, przedkładając pracę pt. *Zobowiązania podatkowe*, napisaną pod kierunkiem p. prof. W. G o r n o w s k i e g o;
2. Piotr B a s t a, przedkładając pracę pt. *Sprawy majątkowe i finansowe dotyczące Kościoła w obowiązującym ustawodawstwie i w Konkordacie polskim z 1993 r.*, napisaną pod kierunkiem ks. prof. J. K r u k o w s k i e g o;